

ADASO
ADANA SANAYİ ODASI

ASEAN DIŞ TİCARET RAPORU

9 EKİM 2020

ADASO İhracat Destek Ofisi - Emine ÖZAL

Örgüt Künyesi

Resmi Adı

- ASEAN - Güneydoğu Asya Uluslar Birliği

Üye Devletler

- Brunei, Kamboçya, Endonezya, Laos, Malezya, Myanmar, Filipinler, Singapur, Tayland, Vietnam

Sekreteryası

- Jakarta

Nüfus

- 650 Milyon (IMF, 2019 tahmini)

Yüz Ölçümü (km²)

- 4.5 Milyon km²

Genel Sekreteri

- Le Dato Lim Jock Hoi

Ekonomik Büyüklüğü

- 3 Trilyon Dolar

Doğrudan Dış Yatırım

- 114.5 Milyar Dolar (2018)

GSYİH (Milyar \$)

- 700 Milyar Dolar

Büyüme Oranı (%)

- %4.5

İşsizlik Oranı (%)

- 4.1 % (IMF, 2019 tahmini)

Örgüt Profili

ASEAN (Association of Southeast Asian Nations) Güneydoğu Asya Uluslar Birliği, 8 Ağustos 1967'de Bangkok'ta Filipinler, Malezya, Tayland, Endonezya ve Singapur'un kurduğu uluslararası bir örgüttür. 8 Ocak 1984'te Bruney Darussalam, 28 Temmuz 1995'te Vietnam, 23 Temmuz 1997'de Lao PDR ve Birmanya ve 30 Nisan 1999'da Kamboçya örgüte dahil olmuştur.

4,5 milyon kilometre kareye yayılan ASEAN bölgesinin toplam nüfusu 650 milyon civarındadır.

ASEAN örgütünün öncelikli hedefleri arasında bölge ülkelerinin ekonomik büyümesine ivme kazandırılması, toplumsal ve kültürel gelişim, bölgede barış ve istikrarın sağlanması yer almaktadır.

2003 yılında ASEAN liderlerinin ASEAN'ın 3 bölümü kapsamı gerektiği kararı üzerine ASEAN Güvenlik Topluluğu, ASEAN Ekonomik Topluluğu ve ASEAN Toplum ve Kültür Topluluğu oluşturuldu.

ASEAN'ın en üst karar verme organı her yıl gerçekleştirilen ASEAN devlet başkanları zirvesidir. ASEAN ülkelerinin dışişleri bakanları da her yıl bir kez bir araya gelmektedir. Ayrıca tarım ve ormancılık, ticaret, enerji, çevre, finans, sağlık, yatırım, işgücü, hukuk, kırsal gelişim, yoksullukla mücadele, telekomünikasyon, uluslararası suç, ulaştırma, turizm gibi konularda ASEAN ülkelerinin bakanlarının bir araya geldiği toplantılar düzenlenmektedir.

Koordinasyonun sağlanması ve diplomatik ilişkilerde bulunulması amacıyla ASEAN örgütünün Pekin, Berlin, Brüksel, Canberra, Cenova, İslamabad, Londra, Moskova, Yeni Delhi, New York, Ottawa, Paris, Riyad, Seul, Tokyo, Washington ve Wellington'da temsilcilik ofisleri bulunmaktadır.

Türkiye, Güneydoğu Asya Ülkeleri Birliği Dostluk ve İş birliği Andlaşması'na (ASEAN/TAC) katılım belgesini 23 Temmuz 2010 tarihinde imzalamıştır.

ASEAN günümüz itibari ile dünyanın en büyük beşinci ekonomisi konumundadır.

Diyalog Ortakları

AB, ABD, Kanada, Rusya, ÇHC, Japonya, Güney Kore, Hindistan, Avustralya ve Yeni Zelanda

Sektörel Diyalog Ortakları

İsviçre, Norveç, Pakistan, Türkiye

Türkiye'nin Üyelik Durumu

Türkiye ASEAN'a üye değildir. (23 Temmuz 2010'da ASEAN Dostluk ve İşbirliği Anlaşmasına -ASEAN/TAC- taraf olmuştur.)

4-6 Ağustos 2017 tarihlerinde Manila'da düzenlenen 50. ASEAN Dışişleri Bakanları Toplantısı kapsamında ülkemizle ASEAN arasında Sektörel Diyalog Ortaklığı (SDO) tesis edilmesi kararı alınmıştır. ASEAN'ın 50. yıldönümünde ülkemizin SDO statüsünü elde etmesi anlamlı olmuştur.

Örgütün Tarihi ve Örgüt İçerisinde Belli Başlı Dönüm Noktaları

ASEAN Örgütü'nün temeli Endonezya, Filipinler, Malezya, Singapur ve Tayland Dışişleri Bakanlarının 8 Ağustos 1967'de Bangkok'ta imzaladıkları beş maddelik bildiriyle atılmıştır. Söz konusu bildiri ASEAN'ın kuruluş amaçları; ekonomik, sosyal, kültürel, teknik, eğitim ve diğer alanlarda işbirliği gerçekleştirilmesi ile adalet kavramına, hukuka ve Birleşmiş Milletler ilkelerine saygı çerçevesinde bölgesel barış ve istikrarın sağlanması olarak belirlenmiştir.

ASEAN'ın kuruluş yıllarında ön planda olan çatışmaların durdurulması ve siyasi istikrarın sağlanması gibi hususlar, Soğuk Savaş sonrası dönemde yerini ekonomik işbirliğinin geliştirilmesine yönelik çabalara bırakmıştır.

1976'da imzalanan Dostluk ve İşbirliği Anlaşması (Amity and Cooperation in Southeast Asia) ve 1995'te imzalanan Güneydoğu Asya Nükleer Silahlardan Arındırılmış Bölge Anlaşması (Southeast Asia Nuclear Weapon Free Zone- SEANWFZ) ASEAN'ı yasal açıdan da bağlayıcılığı olan bir örgüte dönüştürmüştür.

Soğuk Savaş sonrası yıllarda ASEAN, bölgesel düzen ve refahın gelişiminde etkili bir yapı ve hem ekonomik hem de güvenlik bakımından bölgenin temel yapıtaşlarından birini oluşturmuştur. Asya-Avrupa Toplantısı (Asia-Europe Meeting, ASEM), Asya-Pasifik Ekonomik İşbirliği (Asia-Pacific Economic Cooperation, APEC), ASEAN Bölgesel Forumu (ASEAN Regional Forum, ARF), Doğu Asya Zirvesi (East Asia Summit, EAS), ASEAN+3 formatı gibi konferans ve oluşumlarla artan bölgesel entegrasyon ve diyalogda ASEAN'ın merkezi bir rolü ortaya çıkmıştır.

2005 yılı Aralık ayında Kuala Lumpur'da düzenlenen 11. ASEAN Zirvesi, Örgütün gelişiminde önemli bir aşama teşkil etmiştir. Zirve sırasında, ASEAN'ın hedef ve amaçlarına ulaşılabilmesi için yasal ve kurumsal bir çerçeve sunan "ASEAN Şartı (ASEAN Charter) Hazırlanmasına Yönelik Kuala Lumpur Deklarasyonu" imzalanmış ve "ASEAN Güvenlik Topluluğu", "ASEAN Ekonomik Topluluğu" ile "ASEAN Sosyo-Kültürel Topluluğu" şeklinde üç sütuna dayanan "ASEAN Topluluğunun (ASEAN Community)" kurulması kararlaştırılmıştır.

Sözkonusu zirve sırasında ele alınan konular arasında; ASEAN Topluluğunun teşkili, 2015 sonrası ASEAN Vizyonu, Güney Çin Denizi üzerindeki hak iddiaları, “Küresel Ilımlılık Hareketi” ve aşırılık ve terörizmle mücadeleyle dikkat çekilmiştir.

Kuala Lumpur’da 21-22 Kasım 2015 tarihlerinde gerçekleştirilen 27. ASEAN Liderler Zirvesinde, ASEAN Ekonomik Topluluğunun (AEC) 1 Ocak 2016 tarihinden itibaren hayata geçirilmesini öngören Kuala Lumpur bildirisi yayınlanmıştır. Örgüt tarihinde önemli bir kilometre taşı teşkil eden bu adım, 625 milyonluk bir coğrafyanın tek bir pazar ve üretim merkezi haline gelmesine imkân tanımaktadır. AEC’nin teşekkülüyle birlikte, mal ve hizmetlerin serbest dolaşımı sayesinde, üretim maliyetlerinin ve hammadde fiyatlarının önemli ölçüde azalması ve ASEAN bölgesinde üretilen ürünlerin yüzde 70’inden fazlasında gümrük vergisinin kaldırılması beklenmektedir, ancak halen birçok tarife dışı engel mevcuttur. Daha fazla serbestleştirme ve entegrasyonu hedefleyen AEC kapsamında ASEAN GSYH’sının 2025’e kadar %7 oranında büyümesi hedeflenmektedir. Zirvede ayrıca, müzakereleri Ekim 2015’te tamamlanan Trans-Pasifik Ortaklık Anlaşmasının (TPP) yanısıra bölgesel entegrasyona katkı sağlayacak bir diğer girişim olan Bölgesel Kapsamlı Ekonomik Ortaklık (RCEP) müzakerelerinin de 2016 yılında sonuçlandırılması teşvik edilmiştir.

Öte yandan, 1997 yılında oluşturulan ASEAN+3 Forumu çerçevesinde, ASEAN ülkeleri ile ÇHC, Japonya ve Güney Kore arasında siyasi, ekonomik ve sosyo-kültürel iş birliğinin geliştirilmesine yönelik istişareler gerçekleştirilmektedir.

Türkiye- ASEAN İlişkileri

Türkiye 2017’den bu yana ASEAN’ın sektörel diyalog ortağı konumundadır.

Türkiye’nin üye ülkelerden Singapur ve Malezya ile serbest ticaret anlaşması (STA) bulunmaktadır.

TİKA, ASEAN Bölgesinde 2005-2015 yılları arasında 147.8 Milyon Dolar yatırım yaptı.

Türkiye, ASEAN ile kurumsal ilişkilerini geliştirme kararını 1999 yılında almış, bu çerçevede diyalog veya sektörel diyalog ortağı olmak için niyetini beyan etmiştir. Türkiye, ASEAN ile kurumsal ilişkileri geliştirmenin ilk adımı olan Dostluk ve İş birliği Antlaşmasına (ASEAN/TAC) 19-23 Temmuz 2010 tarihlerinde Vietnam’da yapılan 43. ASEAN Dışişleri Bakanları Toplantısı sırasında taraf olmuştur.

ASEAN/TAC’a katılımın yanı sıra, Cakarta Büyükelçiliğimiz yine aynı yıl ASEAN nezdinde akredite edilmiştir.

Türkiye, 2013 yılından bu yana, ASEAN Zirvesi ile Dışışleri Bakanları Toplantılarına Dönem Başkanı ülke tarafından davet edilmektedir.

Ülkemizin 10 ASEAN üyesinde de Büyükelçiliği bulunmaktadır.

Ayrıca ülkemiz, ASEAN üye ülkelerinin oluşturduğu polis teşkilatı olan ASEANAPOL'e 2014 yılında gözlemci üye olmuştur.

Bölge dışı ülkelerin ASEAN'a tam üye olmaları mümkün değildir. Örgütün bölge dışı ülkelerle yürüttüğü kurumsal ilişkilerde en ileri statü olan Diyalog Ortaklığı konusunda ise ASEAN tarafından moratoryum ilan edilmiş bulunmaktadır.

Türkiye'nin ASEAN ile kurumsal ilişkiler tesis etme hedefi çerçevesinde nihai hedefi Diyalog Ortaklığıdır. Ancak mevcut moratoryumun kaldırılmasına yönelik herhangi bir eğilimin bulunmamasından dolayı, Türkiye-ASEAN ilişkilerinde ivme kaybedilmemesini teminen, 2015 yılında ASEAN ile Sektörel Diyalog Ortaklığı (SDO) tesis edilmesine yönelik çalışmalar başlatılmıştır.

Bu çerçevede, ASEAN-Türkiye Ortak Sektörel İş birliği Komitesi (AT-JSCC) Toplantıları 2018'den bu yana her yıl ASEAN Sekretaryası'nın ev sahipliğinde Cakarta'da düzenlenmektedir.

ASEAN ile Sektörel Diyalog Ortaklığımız (SDO) çerçevesinde, 2019-2023 yılları arasında iş birliği yapılacak alanları içerir "Pratik İş birliği Alanları" (Practical Cooperation Areas-PCA) belgesi 18 Temmuz 2019 tarihinde Cakarta'da yapılan ASEAN-Türkiye Ortak Sektörel İş birliği Komitesi İkinci Toplantısı'nda kabul edilmiştir.

Dışışleri Bakanlığı bünyesinde, 30 Temmuz 2019 tarihinde o tarihteki Dönem Başkanı Tayland Dışışleri Bakanı ve ASEAN Genel Sekreteri ile Bangkok'ta yaptığı üçlü toplantıda, anılan belge kapsamında düzenlenecek olan projelerin finansmanı için kurulan fona 1 milyon ABD Doları tutarında bütçe tahsis ettiğimizi açıklamıştır. Söz konusu katkımız 2019 Aralık ayında ASEAN Sekretaryası'na iletilmiştir.

Önümüzdeki dönemde, ASEAN ile tesis edilen kurumsal iş birliğimizin geliştirilmesine yönelik olarak, söz konusu fondan istifadeyle düzenlenen iş birliği projelerinin artırılması başta olmak üzere birçok alanda çalışmalar yürütülmesi öngörülmektedir.

ASEAN ile tesis edilen SDO'nun, Güneydoğu Asya bölgesine açılım politikamız çerçevesinde siyasi ve ekonomik ilişkilerimize zemin kazandırılmasında, ülkemizin bölgedeki görünürliğünün artırılmasında, ülkemizin 2023 hedefleri çerçevesinde sağlanmak istenen ticaret rakamlarının elde edilmesinde ve bölge ülkeleriyle ülkemiz aleyhine olan ticaret dengesinin düzeltilmesinde faydalı olacağı değerlendirilmektedir.

Dış Ticaret Verileri

ASEAN Ülkelerinin Dış Ticaret Verileri (Milyon Dolar)

İhracat Verileri

	2018	2019	
TOPLAM DÜNYA İHRACATI	19.468.057	18.888.714	WORLD TOTAL EXPORTS
ASEAN TOPLAM İHRACAT	1.447.829	1.421.207	ASEAN TOTAL EXPORTS
Brunei	6.574	6.490	Brunei Darussalam
Endonezya	180.215	167.497	Indonesia
Filipinler	69.307	70.334	Philippines
Kamboçya	12.700	14.090	Cambodia
Laos	5.295	5.880	Lao People's Democratic Republic
Malezya	247.455	238.195	Malaysia
Myanmar	16.672	17.440	Myanmar
Singapur	412.955	390.763	Singapore
Tayland	252.957	246.245	Thailand
Vietnam	243.699	264.273	Viet Nam

İthalat Verileri

	2018	2019	
TOPLAM DÜNYA İTHALATI	19.812.335	19.237.599	WORLD TOTAL IMPORTS
ASEAN TOPLAM İTHALATI	1.429.636	1.388.813	ASEAN TOTAL IMPORTS
Brunei	4.164	4.370	Brunei Darussalam
Endonezya	188.707	170.727	Indonesia
Filipinler	119.330	112.829	Philippines
Kamboçya	18.378	22.090	Cambodia
Laos	6.164	5.990	Lao People's Democratic Republic
Malezya	217.602	204.998	Malaysia
Myanmar	19.347	18.000	Myanmar
Singapur	370.881	359.266	Singapore
Tayland	248.201	236.640	Thailand
Vietnam	236.862	253.903	Viet Nam

Kaynak: TradeMap-ITC verileri

Toplam Dış Ticaret Verileri

	YILLIK	
	2018	2019
İHRACAT	1.447.829	1.421.207
İTHALAT	1.429.636	1.388.813
DIŞ TİCARET HACMİ	2.877.465	2.810.020

Kaynak: TradeMap-ITC verileri

Türkiye-ASEAN İkili Ticaret Verileri

Türkiye Genel Dış Ticaret Verileri (Bin Dolar)

	YILLIK	
	2018	2019
İHRACAT	167.923.862	171.098.411
İTHALAT	223.046.879	200.658.596
DIŞ TİCARET HACMİ	390.970.741	371.757.007

Türkiye'nin ASEAN'a İhracatı (milyon dolar)

ÜLKELER	2019
Brunei	5
Singapur	750
Myanmar	45
Tayland	270
Malezya	354
Endonezya	289
Laos	8
Vietnam	351
Kamboçya	24
Filipinler	124
Toplam	2.221

Türkiye'nin ASEAN'dan İthalatı (milyon dolar)

ÜLKELER	2019
Brunei	0
Singapur	286
Myanmar	52
Tayland	1.141
Malezya	1.848
Endonezya	1.352
Laos	7
Vietnam	1.575
Kamboçya	73
Filipinler	138
Toplam	6.472

Türkiye Dış Ticaretinde ASEAN'ın Payı (2019, Dolar)

Türkiye Toplam Dış Ticaret Verileri		
İhracat	İthalat	Hacim
171.098.411	200.658.596	371.757.007
ASEAN Ülkelerinin Toplam Dış Ticaret Verileri		
İhracat	İthalat	Hacim
1.477.270.404	1.416.040.681	2.893.311.085
Türkiye'nin ASEAN ile İkili Ticaret Verileri		
İhracat	İthalat	Hacim
2.089.758	6.229.350	8.319.108
Türkiye Dış Ticaretinde ASEAN'ın Payı		
İhracat	İthalat	
1,22%	3,10%	

Adana-ASEAN İkili Ticaret Verileri

İHRACAT		
	2018	2019
Vietnam	19.642.460	13.780.966
Endonezya	7.014.151	5.624.157
Filipinler	3.321.870	1.712.813
Malezya	2.529.107	1.528.176
Singapur	980.635	1.398.718
Tayland	1.765.078	1.304.157

1- Singapur- Adana Dış Ticaretinde Başlıca Sektörler

Singapur	İHRACAT	
	2018	2019
Genel Toplam	980.635	1.398.718
85-Elektrikli makina ve cihazlar, ses kaydetme-verme, televizyon görüntü-ses kaydetme-verme cihazları,aksam-parça-aksesuarı	139.241	529.801
17-Şeker ve şeker mamulleri	393.068	341.525

8-Yenilen meyveler ve sert kabuklu meyveler	201.859	327.288
84-Kazanlar, makinalar, mekanik cihazlar ve aletler, nükleer reaktörler, bunların aksam ve parçaları		185.004
22-Meşrubat, alkollü içkiler ve sirke	5.286	7.712
40-Kauçuk ve kauçuktan eşya		7.388
30-Eczacılık ürünleri	100.825	
72-Demir ve çelik	64.694	
91-Saatler ve bunların aksam ve parçaları	75.662	

Singapur	İTHALAT	
	2018	2019
Genel Toplam	753.621	1.658.807
28-İnorganik kimyasallar, kıymetli metal, radyoaktif element, metal ve izotopların organik-anorganik bileşikleri		858.000
39-Plastikler ve mamulleri	435.481	561.367
32-Debagatte ve boyacılıkta kullanılan hülusalalar, tanenler, boyalar, pigmentler, vernikler, macunlar, mürekkepler, vb.	64.902	84.000
54-Sentetik ve suni filamentler, şeritler ve benzeri sentetik ve suni dokumaya elverişli maddeler		69.854
90-Optik, fotoğraf, sinema, ölçü, kontrol, ayar, tıbbi, cerrahi alet ve cihazlar, bunların aksam, parça ve aksesuarı	512	41.606
84-Kazanlar, makinalar, mekanik cihazlar ve aletler, nükleer reaktörler, bunların aksam ve parçaları	35.337	41.596
85-Elektrikli makina ve cihazlar, ses kaydetme-verme, televizyon görüntü-ses kaydetme-verme cihazları, aksam-parça-aksesuarı	3.389	2.384
29-Organik kimyasal ürünler	214.000	

2- Endonezya- Adana Dış Ticaretinde Başlıca Sektörler

Endonezya	İHRACAT	
	2018	2019
Genel Toplam	7.014.151	5.624.157
52-Pamuk, pamuk ipliği ve pamuklu mensucat	4.205.801	3.367.686
55-Sentetik ve suni devamsız lifler	1.614.133	680.698
11-Değirmencilik ürünleri, malt, nişasta, inülin, buğday gluteni		593.505

84-Kazanlar, makinalar, mekanik cihazlar ve aletler, nükleer reaktörler, bunların aksam ve parçaları	427.971	570.812
17-Şeker ve şeker mamulleri	398.658	168.769
73-Demir veya çelikten eşya	53.466	144.327
48-Kağıt ve karton, kağıt hamurundan, kağıttan veya kartondan eşya		31.642
39-Plastikler ve mamulleri	34.615	26.348
90-Optik, fotoğraf, sinema, ölçü, kontrol, ayar, tıbbi, cerrahi alet ve cihazlar, bunların aksam, parça ve aksesuarı	28.353	17.670
38-Muhtelif kimyasal maddeler (biodizel, yangın söndürme maddeleri, dezenfektanlar, haşarat öldürücüler, vb.)	88.066	13.928
85-Elektrikli makina ve cihazlar, ses kaydetme-verme, televizyon görüntü-ses kaydetme-verme cihazları, aksam-parça-aksesuarı	17.981	7.321
44-Ağaç ve ahşap eşya, odun kömürü	4.494	951
87-Motorlu kara taşıtları, traktörler, bisikletler, motosikletler ve diğer kara taşıtları, bunların aksam, parça, aksesuarı		500
32-Debagatte ve boyacılıkta kullanılan hülâsalar, tanenler, boyalar, pigmentler, vernikler, macunlar, mürekkepler, vb.	48.690	
40-Kauçuk ve kauçuktan eşya	1.653	
54-Sentetik ve suni filamentler, şeritler ve benzeri sentetik ve suni dokumaya elverişli maddeler	90.270	

Endonezya	İTHALAT	
	2018	2019
Genel Toplam	33.124.572	37.197.406
55-Sentetik ve suni devamsız lifler	29.088.054	33.966.324
44-Ağaç ve ahşap eşya, odun kömürü	2.117.111	1.186.775
72-Demir ve çelik	153.911	404.610
85-Elektrikli makina ve cihazlar, ses kaydetme-verme, televizyon görüntü-ses kaydetme-verme cihazları, aksam-parça-aksesuarı	210.355	351.341
67-Hazırlanmış ince ve kalın kuş tüyleri ve bunlardan eşya, yapma çiçekler, insan saçından eşya	223.123	338.610
3-Balıklar, kabuklu hayvanlar, yumuşakçalar ve suda yaşayan diğer omurgasız hayvanlar	375.204	256.020
8-Yenilen meyveler ve sert kabuklu meyveler	252.099	249.934
54-Sentetik ve suni filamentler, şeritler ve benzeri sentetik ve suni dokumaya elverişli maddeler		191.597
32-Debagatte ve boyacılıkta kullanılan hülâsalar, tanenler, boyalar, pigmentler, vernikler, macunlar, mürekkepler, vb.	198.415	149.814

48-Kağıt ve karton, kağıt hamurundan, kağıttan veya kartondan eşya	147.936	38.245
84-Kazanlar, makineler, mekanik cihazlar ve aletler, nükleer reaktörler, bunların aksam ve parçaları	48.987	34.944
52-Pamuk, pamuk ipliği ve pamuklu mensucat	33.651	22.642
34-Sabunlar, yüzey-aktif organik maddeler, yıkama-yağlama müstahzarları, mumlar,bakım müstahzarları, dişçilik müstahzarları	406	2.135
87-Motorlu kara taşıtları, traktörler, bisikletler, motosikletler ve diğer kara taşıtları, bunların aksam, parça, aksesuarı	790	1.951
90-Optik, fotoğraf, sinema, ölçü, kontrol, ayar, tıbbi, cerrahi alet ve cihazlar, bunların aksam, parça ve aksesuarı	346	803
40-Kauçuk ve kauçuktan eşya	16.394	729
94-Mobilyalar, yatak takımları, aydınlatma cihazları, reklam lambaları, ışıklı tabelalar vb., prefabrik yapılar		429
42-Deri-saraciye eşyası, eyer-koşum takımları, seyahat eşyası, el çantaları vb mahfazalar, hayvan bağırsağından mamul eşya	4.034	260
4-Süt ürünleri, yumurtalar, tabii bal, diğer yenilebilir hayvansal menşeli ürünler		243
21-Yenilen çeşitli gıda müstahzarları (kahve hülusalari, çay hülusalari, mayalar, soslar, diyet mamaları, vb.)	79.935	
29-Organik kimyasal ürünler	17.486	
38-Muhtelif kimyasal maddeler (biodizel, yangın söndürme maddeleri, dezenfektanlar, haşarat öldürücüler, vb.)	117.980	
39-Plastikler ve mamulleri	32.559	
64-Ayakkabılar, getrler, tozluklar ve benzeri eşya, bunların aksami	2.308	
73-Demir veya çelikten eşya	2.767	
74-Bakır ve bakırdan eşya	237	
83-Adi metallerden çeşitli eşya (kilit, kasa, mobilya tertibatı, vb.)	484	

3- Tayland- Adana Dış Ticaretinde Başlıca Sektörler

Tayland	İHRACAT	
	2018	2019
Genel Toplam	1.765.078	1.304.157
17-Şeker ve şeker mamulleri	706.195	549.100
2-Etler ve yenilen sakatat		396.010
84-Kazanlar, makineler, mekanik cihazlar ve aletler, nükleer reaktörler, bunların aksam ve parçaları	225.000	107.512

55-Sentetik ve suni devamsız lifler	84.072	82.775
8-Yenilen meyveler ve sert kabuklu meyveler	187.517	71.061
29-Organik kimyasal ürünler		52.277
39-Plastikler ve mamulleri	6.008	25.348
52-Pamuk, pamuk ipliği ve pamuklu mensucat	481.407	20.074
44-Ağaç ve ahşap eşya, odun kömürü	68.136	
6-Canlı ağaçlar ve diğer bitkiler, yumrular, kökler ve benzerleri, kesme çiçekler ve süs yaprakları	6.743	

Tayland	İTHALAT	
	2018	2019
Genel Toplam	7.908.943	3.948.865
48-Kağıt ve karton, kağıt hamurundan, kağıttan veya kartondan eşya	2.456.484	1.416.407
55-Sentetik ve suni devamsız lifler	4.321.854	1.195.262
32-Debagatte ve boyacılıkta kullanılan hülusalalar, tanenler, boyalar, pigmentler, vernikler, macunlar, mürekkepler, vb.	211.496	294.702
34-Sabunlar, yüzey-aktif organik maddeler, yıkama-yağlama müstahzarları, mumlar,bakım müstahzarları, dişçilik müstahzarları	3.367	215.842
40-Kauçuk ve kauçuktan eşya	106.514	193.248
39-Plastikler ve mamulleri	37.967	171.489
52-Pamuk, pamuk ipliği ve pamuklu mensucat		131.053
35-Albüminoid maddeler, değişikliğe uğramış nişasta esaslı ürünler, tutkallar, enzimler	50.702	88.350
90-Optik, fotoğraf, sinema, ölçü, kontrol, ayar, tıbbi, cerrahi alet ve cihazlar, bunların aksam, parça ve aksesuarı	95.869	79.271
21-Yenilen çeşitli gıda müstahzarları (kahve hülusalaları, çay hülusalaları, mayalar, soslar, diyet mamaları, vb.)	12.620	35.777
54-Sentetik ve suni filamentler, şeritler ve benzeri sentetik ve suni dokumaya elverişli maddeler		33.672
6-Canlı ağaçlar ve diğer bitkiler, yumrular, kökler ve benzerleri, kesme çiçekler ve süs yaprakları		30.885
20-Sebzeler, meyveler, sert kabuklu meyveler ve bitkilerin diğer kısımlarından elde edilen müstahzarlar	54.048	21.456
85-Elektrikli makina ve cihazlar, ses kaydetme-verme, televizyon görüntü-ses kaydetme-verme cihazları,aksam-parça-aksesuarı	4.417	14.983
84-Kazanlar, makinalar, mekanik cihazlar ve aletler, nükleer reaktörler, bunların aksam ve parçaları	58.650	8.220

4- Vietnam- Adana Dış Ticaretinde Başlıca Sektörler

Vietnam	İHRACAT	
	2018	2019
Genel Toplam	19.642.460	13.780.966
52-Pamuk, pamuk ipliği ve pamuklu mensucat	6.671.649	5.914.518
55-Sentetik ve suni devamsız lifler	8.407.249	4.770.533
2-Etler ve yenilen sakatat	1.875.782	1.023.986
54-Sentetik ve suni filamentler, şeritler ve benzeri sentetik ve suni dokumaya elverişli maddeler	1.213.253	884.735
5-Diğer hayvansal menşeli ürünler (kıl, kemik, boynuz, fildişi, mercan, bağırsak, vb.)	590.861	474.546
17-Şeker ve şeker mamulleri	256.645	335.470
76-Alüminyum ve alüminyumdan eşya	95.527	122.621
84-Kazanlar, makinalar, mekanik cihazlar ve aletler, nükleer reaktörler, bunların aksam ve parçaları	46.792	49.163
53-Dokumaya elverişli diğer bitkisel lifler, kağıt ipliği ve kağıt ipliğinden		41.125
39-Plastikler ve mamulleri	185.618	33.518
73-Demir veya çelikten eşya	18.400	31.245
38-Muhtelif kimyasal maddeler (biodizel, yangın söndürme maddeleri, dezenfektanlar, haşarat öldürücüler, vb.)	18.998	25.527
11-Değirmencilik ürünleri, malt, nişasta, inülin, buğday gluteni	36.026	21.696
30-Eczacılık ürünleri	76.866	17.830
22-Meşrubat, alkollü içkiler ve sirke		15.744
70-Cam ve cam eşya		13.033
20-Sebzeler, meyveler, sert kabuklu meyveler ve bitkilerin diğer kısımlarından elde edilen müstahzarlar		2.392
90-Optik, fotoğraf, sinema, ölçü, kontrol, ayar, tıbbi, cerrahi alet ve cihazlar, bunların aksam, parça ve aksesuarı	1.286	2.360
85-Elektrikli makina ve cihazlar, ses kaydetme-verme, televizyon görüntü-ses kaydetme-verme cihazları, aksam-parça-aksesuarı	910	924
32-Debagatte ve boyacılıkta kullanılan hülusalalar, tanenler, boyalar, pigmentler, vernikler, macunlar, mürekkepler, vb.	89.359	
8-Yenilen meyveler ve sert kabuklu meyveler	57.239	

Vietnam	İTHALAT

	2018	2019
Genel Toplam	11.246.589	7.729.742
52-Pamuk, pamuk ipliği ve pamuklu mensucat	5.093.565	2.448.944
8-Yenilen meyveler ve sert kabuklu meyveler		1.199.429
55-Sentetik ve suni devamsız lifler	1.083.000	1.036.670
9-Kahve, çay, paraguay çayı ve baharat	867.252	741.156
3-Balıklar, kabuklu hayvanlar, yumuşakçalar ve suda yaşayan diğer omurgasız hayvanlar	1.794.024	721.107
73-Demir veya çelikten eşya	1.052.466	648.959
40-Kauçuk ve kauçuktan eşya	40.941	235.044
72-Demir ve çelik	339.668	134.061
85-Elektrikli makina ve cihazlar, ses kaydetme-verme, televizyon görüntü-ses kaydetme-verme cihazları,aksam-parça-aksesuarı	160.149	114.648
44-Ağaç ve ahşap eşya, odun kömürü	310.734	104.588
54-Sentetik ve suni filamentler, şeritler ve benzeri sentetik ve suni dokumaya elverişli maddeler	321.688	92.069
68-Taş, alçı, çimento, amyant, mika veya benzeri maddelerden eşya	5.302	84.632
39-Plastikler ve mamulleri	40.800	57.537
17-Şeker ve şeker mamulleri		55.686
61-Örme giyim eşyası ve aksesuarı	5.349	18.946
10-Hububat		14.780
83-Adi metallere çeşitli eşya (kilit, kasa, mobilya tertibatı, vb.)	89.436	13.016
84-Kazanlar, makinalar, mekanik cihazlar ve aletler, nükleer reaktörler, bunların aksam ve parçaları	12.715	4.945
62-Örülmemiş giyim eşyası ve aksesuarı		1.417
64-Ayakkabılar, getrler, tozluklar ve benzeri eşya, bunların aksamı	1.084	1.082
42-Deri-saraciye eşyası, eyer-koşum takımları, seyahat eşyası, el çantaları vb mahfazalar, hayvan bağırsağından mamul eşya	7.827	1.026
16-Et, balık, kabuklu hayvanlar, yumuşakçalar veya diğer su omurgasızlarının müstahzarları	382	
48-Kağıt ve karton, kağıt hamurundan, kağıttan veya kartondan eşya	17.361	
65-Başlıklar ve aksamı (şapka, kasket, koruyucu başlıklar vb.)	2.031	

82-Adi metallerden aletler, bıçakçı eşyası ve sofrta takımları, adi metallerden bunların aksam ve parçaları	815	

5- Filipinler- Adana Dış Ticaretinde Başlıca Sektörler

Filipinler	İHRACAT	
	2018	2019
Genel Toplam	3.321.870	1.712.813
55-Sentetik ve suni devamsız lifler	2.492.759	824.742
52-Pamuk, pamuk ipliği ve pamuklu mensucat	496.641	644.692
39-Plastikler ve mamulleri	117.059	188.425
73-Demir veya çelikten eşya	33.503	34.300
44-Ağaç ve ahşap eşya, odun kömürü	33.378	16.746
84-Kazanlar, makinalar, mekanik cihazlar ve aletler, nükleer reaktörler, bunların aksam ve parçaları	136.832	2.854
40-Kauçuk ve kauçuktan eşya		609
8-Yenilen meyveler ve sert kabuklu meyveler		445
35-Albüminoid maddeler, değişikliğe uğramış nişasta esaslı ürünler, tutkallar, enzimler	7.130	
42-Deri-saraciye eşyası, eyer-koşum takımları, seyahat eşyası, el çantaları vb mahfazalar, hayvan bağırsağından mamul eşya	4.568	

Filipinler	İTHALAT	
	2018	2019
Genel Toplam	58.978	117.514
84-Kazanlar, makinalar, mekanik cihazlar ve aletler, nükleer reaktörler, bunların aksam ve parçaları	45.765	54.388
13-Lak, sakız, reçine ve diğer bitkisel özsu ve hülâsalar		28.484
56-Vatka, keçe ve dokunmamış mensucat, özel iplikler, sicim, kordon, ip, halat ve bunlardan mamul eşya		17.820
53-Dokumaya elverişli diğer bitkisel lifler, kağıt ipliği ve kağıt ipliğinden	10.171	13.356
85-Elektrikli makina ve cihazlar, ses kaydetme-verme, televizyon görüntü-ses kaydetme-verme cihazları, aksam-parça-aksesuarı	2.203	2.664
96-Çeşitli mamul eşya (hijyenik havlu, bebek bezi, kalem, çakmak, fermuar, fırça vb.)	438	802
39-Plastikler ve mamulleri	401	

6- Malezya- Adana Dış Ticaretinde Başlıca Sektörler

Malezya	İHRACAT	
	2018	2019
Genel Toplam	2.529.107	1.528.176
8-Yenilen meyveler ve sert kabuklu meyveler	884.159	726.277
17-Şeker ve şeker mamulleri	180.255	594.106
84-Kazanlar, makinalar, mekanik cihazlar ve aletler, nükleer reaktörler, bunların aksam ve parçaları	848.655	150.355
32-Debagatte ve boyacılıkta kullanılan hülasalar, tanenler, boyalar, pigmentler, vernikler, macunlar, mürekkepler, vb.	30.711	17.332
94-Mobilyalar, yatak takımları, aydınlatma cihazları, reklam lambaları, ışıklı tabelalar vb., prefabrik yapılar		16.468
11-Değirmencilik ürünleri, malt, nişasta, inülin, buğday gluteni	457.288	9.055
22-Meşrubat, alkollü içkiler ve sirke	6.200	7.570
30-Eczacılık ürünleri	87.240	2.385
40-Kauçuk ve kauçuktan eşya	5.772	2.258
29-Organik kimyasal ürünler	2.010	1.925
20-Sebzeler, meyveler, sert kabuklu meyveler ve bitkilerin diğer kısımlarından elde edilen müstahzarlar	15.927	445
6-Canlı ağaçlar ve diğer bitkiler, yumrular, kökler ve benzerleri, kesme çiçekler ve süs yaprakları	10.890	

Malezya	İTHALAT	
	2018	2019
Genel Toplam	36.126.040	15.153.168
34-Sabunlar, yüzey-aktif organik maddeler, yıkama-yağlama müstahzarları, mumlar,bakım müstahzarları, dişçilik müstahzarları	650.468	3.491.572
27-Mineral yakıtlar, mineral yağlar ve bunların damıtılmasından elde edilen ürünler, bitümenli maddeler, mineral mumlar		1.923.713
85-Elektrikli makina ve cihazlar, ses kaydetme-verme, televizyon görüntü-ses kaydetme-verme cihazları,aksam-parça-aksesuarı	900.505	1.811.085
54-Sentetik ve suni filamentler, şeritler ve benzeri sentetik ve suni dokumaya elverişli maddeler	924.312	1.752.744
38-Muhtelif kimyasal maddeler (biodizel, yangın söndürme maddeleri, dezenfektanlar, haşarat öldürücüler, vb.)	947.209	1.550.645
61-Örme giyim eşyası ve aksesuarı	271.607	1.493.801
39-Plastikler ve mamulleri	729.664	1.451.965

40-Kauçuk ve kauçuktan eşya	1.128.550	685.609
44-Ağaç ve ahşap eşya, odun kömürü	349.485	344.933
73-Demir veya çelikten eşya	2.887.977	184.137
72-Demir ve çelik	188.460	173.559
76-Alüminyum ve alüminyumdan eşya	4.465.889	97.774
90-Optik, fotoğraf, sinema, ölçü, kontrol, ayar, tıbbi, cerrahi alet ve cihazlar, bunların aksam, parça ve aksesuarı	228.801	97.525
55-Sentetik ve suni devamsız lifler	1.227.352	49.784
29-Organik kimyasal ürünler	1.948.723	39.451
84-Kazanlar, makinalar, mekanik cihazlar ve aletler, nükleer reaktörler, bunların aksam ve parçaları	198.518	4.737
82-Adi metallere aletler, bıçakçı eşyası ve sofraya takımları, adi metallere bunların aksam ve parçaları		134
15-Hayvansal ve bitkisel katı ve sıvı yağlar, yemeklik katı yağlar, hayvansal ve bitkisel mumsular	18.805.523	
52-Pamuk, pamuk ipliği ve pamuklu mensucat	89.387	
8-Yenilen meyveler ve sert kabuklu meyveler	183.610	

Yerinde Pazar Araştırmasının ürünü olan veriler Ticaret Bakanlığı Ülke sayfasından derlenmiş olup, dış ticaret verilerinin tümü Adana Sanayi Odası'nın çalışmasının ürünleridir.

Kaynaklar:

- T.C. Ticaret Bakanlığı
- T.C. Dışişleri Bakanlığı
- ITC-TradeMap / TÜİK

09.10.2020
Emine ÖZAL